

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristönsuojelulain mukainen perustilaselvitys

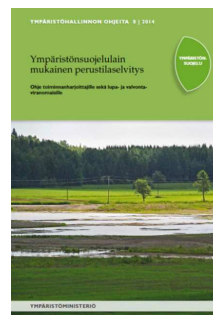
25.3.2015 MUTKU-päivät
Ympäristöneuvos Anna-Maija Pajukallio

Ympäristönsuojelulain uudistus

- **YSL-hanke etenee vaiheittain**
- **1. vaihe eli uusi YSL ja YSA tulivat voimaan syyskuussa 2014**
 - YSL (527/2014) voimaan 1.9.2014
 - YSA (713/2014) voimaan 10.9.2014
- **Teollisuuspäästödirektiivin täytäntöönpano**
 - Maaperää ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset 66 §
 - **Direktiivilaitoksia koskeva maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys 82 §**
 - **Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä 95 §**
- Uusittu PIMAPO-luku 14
 - Pohjavesi maaperän rinnalle menettelyihin
 - Ilmoituksesta pääsääntö

YSL 1-vaihe– toimeenpanon ohjeistusta

[Etusivu](#) > [Ympäristö](#) > [Lainsäädäntö ja ohjeet](#) > [Ympäristönsuojelun valmisteilla oleva lainsäädäntö](#) > [Ympäristönsuojelulain uudistaminen](#) > Ympäristönsuojelulain uudistuksen toimeenpano

Maaperän ja pohjaveden suojelua koskevia ohjeita ja ohjeistuksia

- [Maaperän ja pohjaveden suojelu ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa, muistio \(pdf\)](#)
- [Ympäristönsuojelulain mukainen perustilaselvitys, ohje toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille, ympäristöhallinnon ohjeita 8/2014](#)
- [Pilaantuneen maa-alueen riskinarviointi ja kestävä riskinhallinta, ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014](#)
- [Pilaantuneen maaperän puhdistamista koskeneet vanhat luvat, ympäristöministeriön kirje lupa- ja valvontaviranomaisille 10.11.2014](#)

Ympäristönsuojelulain uudistus – 2. vaihe

Eduskunta hyväksyi helmikuussa YSL:n 2. vaiheen hallituksen esityksen YSL:n ja MAL:n muuttamisesta

- Ympäristöluvan ja maa-ainesluvan yhteiskäsittely
- Lupakynnyksen nosto eläinsuojien osalta (noin 3300 toimintoa poistuu lupavelvollisuuden piiristä)
- Lupamääräysten tarkistamisesta luopuminen
- Laki ei vielä voimassa (1.5. tai 1.6.)
- **32 § Poikkeus eräiden jätteen käsittelytoimintojen luvanvaraisuudesta –
TEKNINEN PIMATARKENNUS**
Ympäristölupaa ei tarvita liitteen 1 taulukossa 2 olevaan 13 kohdassa tarkoitettuun jätteen ammattimaiseen tai laitospäiseen käsittelyyn mainitun kohdan perusteella silloin, kun kysymyksessä on:

5) pilaantuneen maaperän puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella 136 §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain uudistus – 3. vaihe käynnistynyt

- 3. vaihe asetettiin tammikuussa 2015
 - Jatketaan menettelyjen sujuvoittamistoimia kuten kuulemisvaiheen kehittäminen
 - Selvitetään lupakynnysten nostamista
 - Arvioidaan toimialakohtaisten valtioneuvoston asetusten säätämistä
 - HE-ehdotus valmiiksi vuoden loppuun mennessä
- Ns. Tarastin työryhmän selvitys ympäristömenettelyjen sujuvoittamisesta ja tehostamisesta (maaliskuu 2015)

5

Maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset (YSL 66 §)

Luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on huolehdittava maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista. Luvassa on annettava tätä koskevat tarpeelliset määräykset.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava määräajoin suoritettavasta maaperän ja pohjaveden tarkkailusta ottaen huomioon sellaiset laitosalueella olevat vaaralliset aineet, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista (*merkitykselliset vaaralliset aineet*). Pilaantumisriskin järjestelmällisen arvioinnin perusteella luvassa annetaan tarpeelliset määräykset tarkkailusta ja määräajoin toteutettavan tarkkailun aikavälistä.

6

Direktiivilaitoksia koskeva maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys (YSL 82 §)

YSL:in 82 §:n mukaan direktiivilaitoksen toiminnanharjoittajan on laadittava maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys, jos laitoksen toiminnassa käytetään, varastoidaan tai tuotetaan, taikka muutoin syntyy merkityksellisiä vaarallisia aineita.

Selvitysvaatimuksen edellytyksenä on näin ollen, että laitosalueella syystä tai toisesta on vaarallisia aineita, joihin liittyy pilaantumisenriski. Selvitys on liitettävä lupahakemukseen.

HUOM.

- Lupaviranomaiset ovat jo vanhan YSL:n voimassaoloaikana tapauskohtaisesti edellyttäneet selvityksiä maaperän ja/tai pohjaveden tilasta ja voivat uuden YSL:n myötäkin siis edelleen tehdä näin.
- Selvitykset kuitenkin yleistyvät ja systematisoituvat uuden YSL:in myötä.

7

Siirtymäsäännös (YSL 232 §)

Uuden YSL:in voimaan tullessa toiminnassa olleiden direktiivilaitosten velvollisuudesta laatia perustilaselvitys on lisäksi säädetty erikseen YSL:n 232 §:ssä.

Näiden laitosten on toimitettava selvitys lupaviranomaiselle, kun lupa saatetaan uuden lain voimaantulon jälkeen ensimmäisen kerran ajan tasalle.

Käytännössä perustilaselvityksen tarpeen laukaisee yleisimmin luvan tarkistamiseen tai olennaiseen muuttamiseen liittyvä tilanne.

8

Perustilaselvityksen sisältö (YSL 82 §)

Perustilaselvityksessä on oltava tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan määritellä maaperän ja pohjaveden tila määrällisen vertailun tekemiseksi toiminnan lopullisesti päättyessä.

Lain mukaan perustilaselvityksessä on esitettävä:

- 1) tiedot toiminnan sijaintipaikan käytöstä selvityksen laatimishetkellä ja sitä aikaisemmin;
- 2) riittävät tiedot mittauksista, jotka kuvastavat maaperän ja pohjaveden tilaa perustilaselvityksen laatimisen ajankohtana;
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella laadittu arvio maaperän ja pohjaveden tilasta alueella.

YM:n ohje perustilaselvityksestä (8/2014)

9

Perustilaselvityksen tulee kuvata riittävällä tarkkuudella maaperän ja pohjaveden tilaa perustilaselvityksen laatimisen ajankohtana. Selvitys voi perustua joko uusiin mittauksiin tai olemassa olevaan tietoon.

Maaperän ja pohjaveden pilaantumista on voinut tapahtua jo ennen perustilan määrittämistä. Perustilaselvityksessä voi siten selvittää myös sellainen maaperän tai pohjaveden pilaantuminen tai pilaantumisen leviämiskahva, johon on tarpeen puuttua välittömästi.

- sovelletaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevia 14 luvun säännöksiä

10

IE-direktiivin "idea"

Direktiivilaitoksia koskevan erillisen menettelyn tavoitteena on varmistaa se, ettei laitoksen nykyinen toiminta huononna maaperän ja pohjaveden laatua siitä, mitä se on ollut perustilaselvitystä laadittaessa.

Uusi säännös koskee vain perustilaselvityksen jälkeen tapahtunutta pilaantumista ja ennen tätä tapahtuneeseen, direktiivilaitosten aiheuttamaan pilaantumiseen sovelletaan YSL:n 14 luvun puhdistamisvastuuta ja puhdistamistavoitteita koskevia säännöksiä, jotka ovat pysyneet vanhaan YSL:in verrattuna ennallaan.

Komission ohje perustilaselvityksestä: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0506%2801%29&from=FI>).

11

Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä (YSL 95 §)

YSL:in 95 §:ssä säädetään toiminnanharjoittajan velvollisuudesta pilaantuneen alueen puhdistamiseen toiminnan lopettamisen yhteydessä.

- Toiminnan lopettamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä ympäristölupaan perustuneen toiminnan lopettamista. Edellytyksenä säännöksen soveltamiselle ei siten ole kaiken teollisen tai tuotannollisen toiminnan lopettaminen alueella.

Jos direktiivilaitoksen on tullut laatia maaperän ja pohjaveden tilaa koskeva perustilaselvitys, **toiminnanharjoittajan on toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan**. Arviossa on erityisesti tarkasteltava merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimita.

12

Toiminnanharjoittaja toimittaa tekemänsä arvion valtion valvontaviranomaiselle (kunnalle, jolle toimivalta siirretty).

Viranomaisinen tekee arvion pohjalta päätöksen siitä, edellytetäänkö toiminnanharjoittajalta toimenpiteitä perustilan palauttamiseksi.

Toimenpiteiden osalta voidaan ottaa huomioon tekninen toteuttavuus.

- eri kunnostusvaihtoehtojen vertailu ja valinta menetelmien edut, haasteet ja riskit huomioon ottaen.
- maa-ainesten kaivamiseen perustuvat menetelmät ovat usein suhteellisen nopeita ja luotettavia, mutta voivat aiheuttaa riskejä pysyville rakenteille tai edellyttää niiden purkamista.
- pohjaveden puhdistaminen perustilaan lyhyessä ajassa taas saattaa olla käytännössä lähes mahdotonta menetelmästä riippumatta, tavoitteiden tarkentaminen

13

Viranomaisen on annettava päätöksessään määräykset alueen perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta.

- Määräykset voivat koskea esimerkiksi pilaavien aineiden poistamista, vähentämistä, leviämisen estämistä tai hallitsemista sekä maa-aineksen hyödyntämistä.

Käytännössä päätös perustilan palauttamisesta käsitellään siis samojen suuntaviivojen mukaisesti ja samassa viranomaisessa kuin 14 luvun mukaiset pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevat asiat.

14

Olosuhteet laitosalueella voivat perustilaa määritettäessä olla sellaisia, että todellista kuvaa erityisesti maaperän tilasta on käytännössä mahdotonta muodostaa, jolloin vaatimus perustilaan puhdistamisesta on hankala ja puhdistamisen osalta edetään käytännössä riskiperusteisesti. Tämä on hyvä todeta jo perustilaa määritettäessä

Jos perustilaselvitys on tehty luvan tarkistamisen yhteydessä, voi olla, että toiminnasta on jo ehtinyt aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista ennen perustilaselvitystä, eikä perustilaan puhdistaminen toiminnan lopettamisvaiheessa riitä poistamaan terveys- tai ympäristöriskiä. Tällöin puhdistaminen arvioidaan riskiperusteisesti uuden YSL:in 14 luvun mukaisesti.

15

Kiitos!

anna-maija.pajukallio@ymparisto.fi